

doc. RNDr. Jiří Ježek, Ph.D.
Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta ekonomická
Katedra geografie/ Středisko pro výzkum regionálního rozvoje
Univerzitní 22, 306 14 Plzeň

V Plzni dne 13. března 2021

Oponentský posudek na habilitační práci

Ing. Viktora Prokopa, Ph.D.

na téma

„Význam sociálního kapitálu pro budování inovačních ekosystémů“

Habilitační práce Ing. Viktora Prokopa, Ph.D. na téma „Význam sociálního kapitálu pro budování inovačních ekosystémů“ má celkem 179 stran včetně seznamu literatury a jedné přílohy.

Teoretická východiska, současný stav poznání

První dvě kapitoly habilitační práce se zabývají významem nehmotných aktiv v inovačním ekosystému a sociálním kapitálem v soudobé ekonomické. Jedná se o kapitoly, které přehledně tematizují problematiku sociálního kapitálu. Autor těmito kapitolami prokázal znalost výsledků nejnovějších výzkumů této problematiky. Počet použitých literárních zdrojů (570) je úctyhodný. Oceňuji také komplexitu pojetí dané problematiky, srozumitelnost textu a velké množství kvalitních a názorných obrázků (schémat). V obou těchto kapitolách autor využil i výsledky svých předcházejících výzkumů a publikací.

Cíle habilitační práce, resp. vlastního empirického výzkumu a zvolené metody zpracování

Jak je uvedeno na str. 118, tak hlavním cílem habilitační práce je navržení nového způsobu měření interního a externího sociálního kapitálu firem s důrazem na úlohu top manažerských týmů v kontextu přístupu otevřených inovací. Dílčím cílem habilitační práce je pak ověření navrženého způsobu a analýza vlivu interního a externího kapitálu na klíčové firemní aktivity a výstupy. Jedná se o ambiciózní cíle, které se podařilo naplnit.

Koncept empirického výzkumu je graficky znázorněn na obrázku 24 (str. 123). Autor vhodným způsobem definuje šest proměnných. Využívá přitom data 1523 firem z 11 evropských zemí, získaná v rámci dotazování Enterprise Survey 2019, organizovaného Světovou bankou. Z hlediska výzkumných metod nejdříve používá faktorovou analýzu (vyhodnocení spolehlivosti a platnosti modelu) a v druhém kroku ověřuje navržené hypotézy pomocí path analysis.

Ke zvolým metodám zpracování nemá žádné připomínky. Jsou adekvátní, vhodně navržené a správně provedené. Výsledky empirického výzkumu jsou také vhodným způsobem interpretované. Jak kvalita empirických dat, tak celý metodologický postup je jasně a srozumitelně popsán v kapitole 3.2. Výsledky analýzy jsou uvedeny v kapitole 4, a jsou diskutovány v 5. kapitole.

Autor svým výzkumem především potvrdil hypotézu, že interní a externí sociální kapitál, vytvářený prostřednictvím osobních schůzek top manažerských týmů, má diferencovaný vliv na tvorbu klíčových výstupů firem a na jejich nástroje otevřených inovací. Dále potvrdil, že signifikantní pozitivní vliv firemních inovačních aktivit (využívání nástrojů otevřených inovací), zahrnujících mimo jiné výdaje na externí výzkum a vývoj, pořízení externích hmotných a nehmotných aktiv, na firemní produktové inovace, ale také na výkonnost firem vyjádřenou růstem prodeje. Stejně tak dokázal, že vytvoření vhodného inovačního prostředí v podniku a výběr vhodných nástrojů otevřených inovací, může ovlivnit tvorbu produktových inovací, což může mít v konečném důsledku pozitivní vliv na vytváření příznivého inovačního prostředí v regionu.

Význam habilitační práce pro další rozvoj vědního oboru (teoretické přínosy)

Autor svým výzkumem prokazatelně přispěl k rozšíření současného stavu poznání dané problematiky, a to v několika směrech. V rámci teorií zabývajících se využíváním intelektuální kapitálu potvrdil klíčovou roli kombinace hmotných a nehmotných zdrojů jakožto nástrojů otevřených inovací, které podněcují firemní produktové inovace a výkonnost firem a které zásadním způsobem ovlivňují efektivitu vytváření národních a regionálních inovačních ekosystémů. Propojuje teorii sociálního kapitálu s teorií horních vrstev a v této souvislosti navrhl nový způsob měření sociálního kapitálu, přičemž zohledňuje roli tip manažerů a jejich týmů z hlediska využití času. V tom je jeho přístup originální. Přínos výzkumu lze spatřovat také v tom, že zkoumá vztahy mezi různými druhy sociálního kapitálu a firemními inovačními aktivitami, produktovými inovacemi a růstem prodeje firem. Z pohledu teorie vyšších vrstev a organizačního vedení potvrdil, že sociální kontext, v rámci něhož jsou zakořeněné manažerské vztahy, je kritickým faktorem úspěchu firem.

Význam habilitační práce pro praxi

Habilitační práce má také nezpochybnitelný praktický význam. Autor firmám doporučuje budování externích vazeb v národních a regionálních inovačních ekosystémů, založené na vzájemné důvěře, a to hlavně prostřednictvím osobních schůzek, které se v jeho výzkumu ukázaly být signifikantní. Doporučuje také síťování aktivit v regionech a spolupráci a budování sociálního kapitálu také s dodavateli.

Otázka k obhajobě

Jaká vnímáte specifika České republiky s ohledem na vytváření intelektuálního kapitálu a jeho role v národním/ regionálních inovačních ekosystémech. Např. v porovnání se zahraničními poznatky.

Hodnotící shrnutí

Habilitační práce Ing. Viktora Prokopa, Ph.D. se zabývá aktuální problematikou a odráží celosvětový stav poznatků. Představuje ucelený a vhodně upořádaný (jak z hlediska komplexity přístupu, tak didaktického ztvárnění) soubor poznatků. Vychází z klíčových článků a publikací relevantních autorů.

Habilitační práce má jasně definované cíle, které autor dokázal beze zbytku naplnit.

Významnou součástí habilitační práce originální empirický výzkum, který přináší důkazy o stále rostoucím významu znalostí a intelektuálního kapitálu a o nezbytnosti budování inovačních ekosystémů založených na znalostech a spolupráci mezi různými aktéry a o potřebě ekonomických subjektů dynamicky reagovat na měnící se podmínky globalizace. Autor zvolil vhodný metodologický postup zpracování habilitační práce, odpovídající jak současnému stavu poznání, tak dostupné datové základně.

Zpracováním habilitační práce, resp. realizací vlastního empirického výzkumu přispěl jak k rozvoji vědního oboru, tak obsahuje i praktická doporučení. Konkrétní a detailní přínosy habilitační práce jak pro vědecko-výzkumnou oblast, tak pro pedagogickou praxi jsou výstižně shrnuty na str. 147. Nelze než s nimi souhlasit.

Celkově považuji habilitační práci za vhodně strukturovanou, kvalitně zpracovanou, přinášející nové poznatky a přínosnou. Úroveň zpracování splňuje všechny požadavky standardně kladené na habilitační práce.

Na základě výše uvedeného **doporučuji** habilitační práci Ing. Viktora Prokopa, Ph.D. **k obhajobě** a doporučuji udělit mu vědecko-pedagogický titul „docent“ v oboru Regionální a veřejná ekonomie.

doc. RNDr. Jiří Ježek, Ph.D.